

7.5.2025

PKKO/392/2025

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 25.4.2025: HE-luonnos koskien laite-etsinnästä päättämistä

Kiitämme kommentointimahdollisuudesta.

Laite-etsintäasiassa sovellettavat, asian käsittelyn julkisuutta koskevat säännökset ovat jatkovalmistelun myötä hallituksen esityksessä selkeämmät. On kuitenkin syytä korostaa, että laite-etsinnässä annetaan poliisille lupa tutkia puhelin. Sen sijaan laite-etsinnässä ei tutkita puhelimen sisältöä, joten riittävänä voidaan pitää sen arvioimista, aiheuttaako poliisille mahdollisti myönnettävän luvan myöntäminen salassapitotarpeita.

Pohjois-Karjalan käräjäoikeus pitää perusteltuna esitystä siitä, että vaatimuksen tekijä esittää hakemuksessaan perustellun kantansa käsittelyjärjestyksestä sekä mahdolliset salassapitoa koskevat vaatimuksensa. Vaatimuksentekijälle asetettu velvollisuus ilmoittaa salassapitoa koskevista vaatimuksistaan on omiaan selkeyttämään asian käsittelyä ja mahdollistamaan myös asian käsittelyn kansliassa, silloin kun edellytykset muutoin täyttyvät.

Esitysluonnoksessa on lausuttu, että lähtökohtana laite-etsintäasian käsittelyssä on asianosaisjulkisuus. Asia koskee laitteen haltijaa. Asianosaisina tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa ovat vaatimuksen tekijä ja kohdehenkilö, eli laitteen haltija. Laitteen haltijan asianosaisasema ei riipu siitä, kuullaanko häntä tuomioistuimessa vai ratkaistaanko asia häntä kuulematta.

Mikäli oikeudenkäyntiaineiston ja käsittelyn julkisuuden rajoittaminen olisi oikeudenkäynnin julkisuudesta annetun lain (370/2007) 9, 10, 15 ja 24 §:ien nojalla perusteltua, asianosaisella, eli myös laitteen haltijalla, olisi tällöin oikeus saada myös salassa pidettävät tiedot. Tätä puoltaa ja toisaalta myös edellyttää laite-etsinnässä hankittujen todisteiden lainmukaisuuden riitauttamismahdollisuus pääkäsittelyssä.

Oikeudenkäynnin ja -aineiston julkisuutta rajoitettaessa sivullisella on oikeus saada salassa pidettävät tiedot vasta salassapitoajan päätyttyä, mikä esityksestäkin ilmenee. Esityksen perusteella on ymmärrettävissä, että asianosaisen oikeutta salassa pidettäviin tietoihin ei olisi rajoitettava. Mikäli asianosaisen oikeutta tietoihin rajoitettaisiin, tulisi tästä säätää nimenomaisesti.

Lausunnon on laatinut käräjätuomari Laura Karjalainen.

Laamanni

Marika Siiki